

Ung thư vú

(越南譯文)乳癌

■ Giới thiệu sơ lược về bệnh

Ung thư vú là một trong mười nguyên nhân chính gây tử vong hàng đầu tại Đài Loan. Các yếu tố nguy hiểm gây mắc ung thư vú gồm: 45 tuổi trở lên, một bên vú từng bị ung thư vú hoặc ung thư biểu mô, có tăng sinh tế bào bất thường khi sinh thiết vú, có tiền sử gia đình (mẹ hoặc chị em gái bị ung thư vú), người bị ung thư buồng trứng và ung thư đại tràng, kinh nguyệt sớm (trước 12 tuổi) hoặc mãn kinh muộn (sau 55 tuổi), người từng xạ trị vùng ngực, sử dụng liệu pháp thay thế hormone trong thời kỳ mãn kinh, thừa cân sau mãn kinh, uống thuốc tránh thai kéo dài...

■ Triệu chứng phổ biến

Khối u ở vú không đau, dịch tiết bất thường ở núm vú, làn da ở vú thay đổi như vỏ cam, núm vú co lại, nổi hạch ở nách....

■ Kiểm tra

- Ghi dấu khối u trong máu (CA153、CEA)
- Sinh thiết tế bào/ mô: hiểu tính chất khối u và tình trạng ER/PR/Her-2.
- Siêu âm vú : Phát hiện, định vị khối u.
- Chụp ảnh buồng vú: phát hiện và đánh giá kích thước khối u
- Chụp cộng hưởng từ: Đánh giá vị trí và kích thước phạm vi khối u.

Ung thư vú

■ Xử lý

- Điều trị bằng phẫu thuật : Phẫu thuật cắt bỏ hoàn toàn vú, phẫu thuật bảo tồn vú.
- Hóa trị : Thường dùng các thuốc sau đây Doxorubicin, Docetaxel, Cyclophosphamide, Paclitaxel, Trastuzumab, 5-FU, Epirubicin.
- Xạ trị : Sử dụng tia phóng xạ năng lượng cao giết chết tế bào ung thư, có thể sử dụng kết hợp với hóa trị.
- Liệu pháp hormone : Ngăn chặn thụ thể của hormone để đạt được hiệu quả ức chế khối u như: Tamoxifen.
- Liệu pháp nhắm trúng đích : Có thể giảm thiểu độc tính và tác dụng phụ của thuốc như Herceptin, Pertuzumab.

■ Chăm sóc cấp tính sau phẫu thuật

- Kiểm soát cơn đau: nếu đau đớn ảnh hưởng đến vận động thì có thể thông báo cho nhân viên y tế hỗ trợ điều chỉnh.
- Hoạt động xuống giường sớm: Có thể thúc đẩy phục hồi nhanh chóng, phòng ngừa biến chứng.
- Hoạt động khớp vai bên phẫu thuật: Thực hiện hoạt động toàn bộ khớp nhẹ nhàng theo chỉ dẫn, tránh cứng khớp.
- Giữ ống dẫn lưu thông suốt: Chú ý lượng dẫn dịch và ngoại quan, nếu có bất thường hãy thông báo cho nhân viên y tế.

■ Chăm sóc cấp tính trong thời gian hóa trị

- Buồn nôn và nôn : Nếu ảnh hưởng nghiêm trọng đến việc ăn uống, hãy thông báo cho bác sỹ, có thể kê thuốc chống nôn.
- Loét khoang miệng : Chú ý vệ sinh khoang miệng, thường xuyên súc miệng đặc biệt là sau khi nôn, kiểm tra khoang miệng mỗi ngày xem có tổn thương niêm mạc hay không.
- Rụng tóc: thường xuất hiện sau 7 ngày hóa trị đầu tiên, nhưng sau khi kết thúc hóa trị tóc sẽ mọc lại.

- Giảm bạch cầu : Tuần đầu tiên hóa trị chức năng tủy sẽ bị ảnh hưởng, dẫn đến suy giảm sức đề kháng, do đó phòng ngừa nhiễm trùng là vô cùng quan trọng, tránh ra vào nơi công cộng tập trung đông người, đeo khẩu trang, chăm chỉ rửa tay và chú ý mặc quần áo giữ ấm.
- Suy giảm tiểu cầu: Khoảng 7-14 ngày sau khi hóa trị, số lượng tiểu cầu giảm đến mức thấp nhất, có thể bất giác có hiện tượng bầm tím, xuất hiện chảy máu mũi, xuất huyết nướu khi đánh răng, thậm chí xuất huyết đường tiêu hóa, đường tiết niệu, nên tránh va chạm, và kiểm tra hiện tượng xuất huyết trên mỗi ngày.
- Một mối lo là triệu chứng phổ biến, có thể do tâm lý, thiếu máu gây ra, nghỉ ngơi hợp lý, bổ sung dinh dưỡng.

■ Chăm sóc tại nhà

- Phòng ngừa nhiễm trùng chân tay bên phẫu thuật và giám sát có sưng phù bạch huyết hay không.
- Liên tục hoạt động toàn bộ khớp vai bên phẫu thuật .
- Vận động phù hợp
- Tự kiểm tra vú định kỳ.
- Giữ trạng thái sinh hoạt tốt.
- Định kỳ tái khám theo dõi theo chỉ dẫn của bác sỹ.

■ Nhắc nhở tình trạng tái khám khẩn cấp

Nếu bị sốt, rét run, tuột ống dẫn lưu, vết thương sưng tấy đau rát hoặc ẩm ướt, hãy nhanh chóng quay trở lại viện khám và điều trị.

Tài liệu này chỉ mang tính tham khảo, điều trị thực tế theo chỉ dẫn của bác sỹ

■ Ôn tập nhanh

Câu 1 : () Triệu chứng phổ biến của ung thư vú gồm khối u ở vú không đau, dịch tiết bất thường ở núm vú, làn da ở vú thay đổi như vỏ cam, núm vú co lại, nổi hạch ở nách.

Câu 2 : () Ung thư vú có thể kiểm tra phát hiện bằng siêu âm

Câu 3 : () Yếu tố nguy hiểm gây ung thư vú bao gồm tiền sử gia đình

Đáp án đúng: Câu 1 : O Câu 2 : O Câu 3 : O

Tài liệu tham khảo

La Ngọc Hạnh, Hồng Vạn Khang (2025) Kinh nghiệm chăm sóc viêm da của một bệnh nhân ung thư vú điều trị bằng xạ trị. Tạp Chí điều dưỡng Chí Vi -Điều dưỡng Từ Tế , (24)2,115-124. <https://www.airitilibrary.com/Article/Detail?DocID=16831624-N202506270012-00022>

Ngô Văn Phái (2025) 〈 Cộng hưởng từ vú phiên bản rút gọn (MRI) , Lựa chọn mới trong phát hiện ung thư vú 〉 .<Bản tin bệnh viện Christian Chương Hóa > 42(5), 8–9.

Hà Tích Hoàng, Lâm Hữu Đình (2025) 〈 Bảo tồn chức năng sinh sản của người mắc bệnh ung thư vú 〉 . 《Nguyệt san y học lâm sàng 》 Bài báo in trước
<https://doi.org/10.6666/ClinMed.202505/PP.0023>

Điện thoại tư vấn: (02)2737-2181 máy nhánh 1663

Đơn vị biên soạn /Ngày tháng biên soạn (hiệu đính): Buồng bệnh 26/1141201

PFS-8100-691

Tài liệu này chỉ mang tính tham khảo, điều trị thực tế theo chỉ dẫn của bác sỹ

